

PROTECȚIA COPILULUI CU PĂRINȚI PLECAȚI LA MUNCĂ ÎN STRĂINĂTATE

ÎNDRUMAR

Îndrumar pentru aplicarea prevederilor
Legii nr. 272/2004 privind protecția și
promovarea drepturilor copilului
(republicată), cu modificările și
completările ulterioare, Capitolul VI,
Secțiunea a IV-a „Protecția copilului cu
părinți plecați la muncă în străinătate”

Biroul Politici și Strategii pentru Diaspora
PRIMĂRIA MUNICIPIULUI BUCUREȘTI

**Îndrumar pentru aplicarea prevederilor Legii nr. 272/2004 privind
protecția și promovarea drepturilor copilului (republicată), cu
modificările și completările ulterioare, Capitolul VI,
Secțiunea a IV-a „Protecția copilului cu părinți plecați la muncă
în străinătate”**

I. Introducere

Drepturile copilului sunt reglementate de Convenția asupra Drepturilor Copilului adoptată de către Adunarea Generală a Națiunilor Unite la data de 20 noiembrie 1989. Convenția a fost asumată și de România prin adoptarea Legii nr. 18/1990, republicată, pentru ratificarea Convenției cu privire la drepturile copilului (publicată în Monitorul Oficial nr. 314 din 13 iunie 2001).

În România, drepturile copilului fac în prezent obiectul Legii 272/2004, o lege aliniată la acquis-ul comunitar, în concordanță cu convențiile internaționale în domeniu.

În România, autoritățile publice, organismele private autorizate, precum și persoanele fizice și persoanele juridice responsabile de protecția copilului sunt obligate să respecte și să garanteze drepturile copilului stabilite prin Constituție și lege, în concordanță cu prevederile Convenției asupra Drepturilor Copilului și ale celorlalte acte internaționale în materie, la care România este parte.

Principiul interesului superior al copilului va prevala în toate demersurile și deciziile care privesc copiii, întreprinse de autoritățile publice și de organismele private autorizate, precum și în cauzele soluționate de instanțele judecătorești.

Interesul superior al copilului se circumscrie dreptului copilului la o dezvoltare fizică și morală normală, la echilibru socioafectiv și la viața de familie.

II. Prevederi legale pentru părinții care au copii minori în îngrijire și doresc obținerea unui contract de muncă în străinătate

Legea nr. 272/2004, republicată, privind protecția și promovarea drepturilor copilului, Capitolul VI, Secțiunea a IV-a „Protecția copilului cu părinți plecați la muncă în străinătate” vizează următoarele categorii de persoane:

- *Ambii părinți* – trebuie avută în vedere atât situația în care cei doi părinți pleacă în același timp sau situația în care inițial pleacă din țară un părinte și ulterior pleacă și celălalt.

- *Părintele care exercită singur autoritatea părintească* – situația în care, ca urmare a divorțului sau a altor situații, a fost dispusă o astfel de măsură de către instanța de judecată.

- *Părintele cu care locuiește copilul* – situația în care părinții exercită autoritatea părintească în comun, iar ca urmare a divorțului instanța de judecată a stabilit care este părintele cu care copilul va locui în mod obișnuit, ca urmare a desfacerii căsătoriei.

Cetățenii cu domiciliul în Municipiul București care se regăsesc într-una din situațiile mai sus menționate și doresc obținerea unui contract de muncă în străinătate au obligația de a notifica direcțiilor generale de asistență socială și protecția copilului din sectorul de domiciliu intenția de a pleca la muncă în străinătate, precum și nominalizarea persoanei în întreținerea și îngrijirea căreia vor rămâne copiii.

Instanța de judecată va dispune delegarea temporară a autorității părintești cu privire la persoana copilului, pe durata lipsei părintelui/părinților, dar nu mai mult de un an, către persoana desemnată.

1. Notificarea (OBLIGATORIE) direcției generale de asistență socială și protecția copilului din sectorul de domiciliu poate fi realizată prin:

a. *Depunerea notificării de către părintele interesat direct la sediul direcției generale de asistență socială și protecția copilului din sectorul de domiciliu.*

Ca model pentru această notificare poate fi folosită Anexa nr. 2 la Ordinul nr. 219 din 15 iunie 2006 privind activitățile de identificare, intervenție și monitorizare a copiilor care sunt lipsiți de îngrijirea părinților pe perioada în care aceștia se află la muncă în străinătate.

Atenție!

Trebuie avut în vedere că persoana în grija căreia urmează a fi lăsat copilul să îndeplinească condițiile prevăzute la art. 105, alin. (1) din Legea 272/2004, republicată, referitoare la apartenența acesteia la familia extinsă (să fie rudă până la gradul IV inclusiv cu minorul – persoana poate fi bunic, unchi/mătușă, văr, nepot, frate/soră, străbunic, frate al unui bunic). Vârsta persoanei care urmează să aibă grijă de minor este de minimum 18 ani împliniți, iar această persoană trebuie să îndeplinească condițiile materiale și garanțiile morale necesare creșterii și îngrijirii unui copil.

b. *Transmiterea acesteia prin poștă, curier, e-mail, fax către direcția generală de asistență socială și protecția copilului din sectorul de domiciliu.*

În cazul părinților aflați deja în străinătate, este considerată ca fiind posibilă transmiterea notificării din străinătate, prin mijloacele menționate.

c. *Conform art 104, alin. (1) din Legea 272/2004, republicată, notificarea trebuie făcută cu **minimum 40 de zile înainte de a părăsi țara.***

2. Instrumentarea cazului de către direcția generală de asistență socială și protecția copilului din sectorul de domiciliu, după primirea notificării:

Important de știut!

Notificarea direcției generale de asistență socială și protecția copilului din sectorul de domiciliu este doar o etapă în procedura de delegare a autorității părintești, neavând nicio valoare juridică, procedura fiind definitivată exclusiv de către instanța de judecată.

Doar în urma completării acestei proceduri, copiii care rămân în grija altei persoane decât a unui părinte au un reprezentant legal.

În lipsa părinților sau a reprezentantului legal, accesul copiilor la servicii de sănătate și educaționale, la protecție juridică sau la beneficii sociale este limitat.

După primirea notificării, reprezentanții direcțiilor generale de asistență și protecția copilului vor efectua o anchetă socială la domiciliul persoanei la care copilul va locui pe perioada delegării temporare a autorității părintești, document ce va fi inclus în dosarul care va fi transmis instanței de judecată.

Raportul de anchetă socială va trebui să includă informații relevante despre situația persoanei căreia i se delegă autoritatea părintească și relația acesteia cu copilul/copiii, despre situația copilului și a părinților acestora.

În această etapă, personalul din cadrul DGASPC Sector 1-6 consiliază și informează persoanele în cauză cu privire la reglementările legale în vigoare și pașii ce trebuie urmați, oferă îndrumare în completarea cererii de delegare a autorității părintești și a documentelor necesar a fi incluse în dosarul care va fi transmis instanței.

3. Listă orientativă cu documentele necesar a fi incluse în dosarul transmis instanței, în vederea nominalizării persoanei care va asigura creșterea și îngrijirea copilului pe durata absenței părintelui/părinților din țară:

Pentru părinte/părinți:

- Cerere de delegare a autorității părintești adresată președintelui instanței de judecată;
- Copie C.I. ;
- Copie certificat de căsătorie;
- Copie certificat de deces al soțului/soției (dacă este cazul);
- Copie hotărâre de divorț nr. ___ pronunțată de Judecătoria _____, rămasă definitivă la data de _____ (dacă este cazul);
- Copie dovada deplasării în interes de serviciu (dacă există), copie contract de muncă, permis de muncă ce atestă unde va/vor pleca și pentru ce perioadă.

Pentru copil:

- Copie certificat de naștere/carte de identitate al/a minorului;
- Adeverință medicală privind starea de sănătate a acestuia.

Pentru persoana indicată pentru a prelua autoritatea părintească:

- Copie C.I.;
 - Cazierul judiciar;
 - Copie adeverință de salariat, talon de pensie etc.;
 - Copie dovadă spațiu de locuit;
 - Adeverință medicală care să ateste dacă este clinic sănătos;
 - Declarație pe propria răspundere că are/nu are alți copii în întreținere.
- Alte acte doveditoare care pot descrie situația familială sau a copilului, în funcție de situație.

III. Înaintarea actelor la instanță (judecătoria competentă teritorial), judecarea cererii și definitivarea procedurii de delegare temporară a autorității părintești

- a. Depunerea cererii formulate de către părinte și a actelor care o însoțesc se poate face personal sau prin reprezentant, direct la sediul judecătoriei competente teritorial sau se transmite acestuia prin poștă, curier, fax sau scanată și transmisă prin poștă electronică ori prin înscris în formă electronică.
- b. Instanța va dispune delegarea temporară a autorității părintești cu privire la persoana copilului, pe durata lipsei părinților, dar nu mai mult de un an, către persoana desemnată potrivit art. 104, alin. (3) din *Legea nr. 272/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare*.
- c. Acordul persoanei căreia urmează să-i fie delegată autoritatea părintească se exprimă de către aceasta personal, în fața instanței, potrivit art. 105, alin. (4);
- d. În orice procedură judiciară sau administrativă care îl privește, copilul are dreptul de a fi ascultat. Este obligatorie ascultarea copilului care a împlinit vârsta de 10 ani. Cu toate acestea, poate fi ascultat și copilul care nu a împlinit vârsta de 10 ani, dacă autoritatea competentă apreciază că audierea lui este necesară pentru soluționarea cauzei, potrivit art. 29, alin. (2) din *Legea nr. 272/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare*.
- e. Cererea se judecă în camera de consiliu, cu citarea petentului și a persoanelor arătate în cerere, dacă legea o impune. În caz contrar, judecata se face cu sau fără citare, la aprecierea instanței conform Codului de procedură civilă art. 532, alin. (1).
- f. Instanța poate dispune, chiar din oficiu, orice măsuri utile cauzei. Ea are dreptul să asculte orice persoană care poate aduce lămuriri în cauză, precum și pe acelea ale căror interese ar putea fi afectate de hotărâre, potrivit Codului de procedură civilă art. 532, alin. (2).
- g. Cererea se soluționează în procedură necontencioasă, potrivit Codului de procedură civilă. Soluționarea cererii de delegare a drepturilor și îndatoririlor părintești se face în termen de 3 zile de la depunerea acesteia, conform art. 105, alin. (6).

- h. Hotărârea instanței va cuprinde menționarea expresă a drepturilor și îndatoririlor care se delegă și perioada pentru care are loc delegarea conform art. 105, alin. (7).
- i. Instanța de judecată va comunica o copie a hotărârii de delegare primarului de la domiciliul părinților sau tutorelui, precum și primarului de la domiciliul persoanei căreia i se acorda delegarea autorității părintești, conform art. 105, alin (9).
- j. Reprezentanții direcțiilor generale de asistență și protecția copilului asigură persoanelor desemnate consiliere și informare cu privire la răspunderea pentru creșterea și asigurarea dezvoltării copilului pe o perioadă de 6 luni potrivit art. 105, alin. (2) din *Legea nr. 272/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare*.

Important de știut

Delegarea autorității părintești pentru o anumită perioadă de timp nu este echivalentă cu decăderea părintelui/părinților din drepturile părintești sau cu o limitare a exercițiului acestora.

IV. Recomandări pentru părinții plecați la muncă în străinătate

Unii părinți fac o alegere dificilă între a pleca la muncă în străinătate pentru a le oferi copiilor un plus de bunuri materiale și a rămâne în țară pentru a le oferi afecțiunea și grija necesară.

Migrația părinților creează vulnerabilități emoționale, chiar dacă din punct de vedere material familiile și, implicit, copiii, o duc uneori mai bine. Deficitului general de îngrijire din sânul familiei (față de copii) se adaugă alte probleme inerente absenței sprijinului parental pentru copii: probleme cu școlaritatea (inclusiv posibila creștere a abandonului școlar), delincvență, violență (inclusiv îndreptată către sine etc.).

Pentru a preveni astfel de situații:

- țineți legătura cu educatorul/învățătorul/dirigintele copilului, deoarece acesta este primul care poate observa urmele unei stări emoționale negative, a unui eventual abuz sau neglijență asupra copilului și veți putea interveni, astfel, în timp util;
- comunicarea cu copilul, zilnic sau cât mai des este extrem de importantă pentru dezvoltarea armonioasă a copilului și pentru a nu pierde autoritatea părintească asupra acestuia (comunicare prin telefon, e-mail sau prin rețele de socializare. Învățați copilul să fie sincer, să aibă încredere și să spună adevărul, indiferent cu ce probleme se confruntă – cel mai bun sfătuitor este părintele).

Încercați pe cât posibil să plecați cu contract de muncă prin AJOFM sau printr-o firmă înregistrată pentru a nu fi supuși riscurilor prin munca la negru.

Dacă sunteți deja plecați la muncă și nu ați făcut o notificare la primăria de domiciliu, luați legătura cu asistentul/referentul social, deoarece puteți transmite notificarea dumneavoastră semnată, prin fax sau scanată pe adresa de e-mail a primăriei, în care precizați în grija cui ați lăsat copilul.

V. Adrese utile:

Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Sector 1

Adresa: Bulevardul Mareșal Averescu, nr. 17, sector 1, București

Telefon: 021.223.41.90, 021.223.41.97 – Centrala instituției.

Telefon/fax: 021.222.42.75, 021.222.99.81 – Serviciul Registratură, Relații cu Publicul

E-mail: registratura@dgaspc-sectorul1.ro; protectia-copilului@dgaspc-sectorul1.ro

Website: www.dgaspc-sectorul1.ro

Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Sector 2

Adresa: Str. Olari, nr. 15, sector 2, București

Telefon: 021.252.22.02

Fax: 021.314.46.39

E-mail: social@social2.ro

Website: <http://www.social2.ro>.

Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Sector 3

Registratură 1

Adresa: Strada Parfumului, nr. 2-4, sector 3, București

Telefon: 0372.126.100, 021.341.07.13

Fax: 0372.126.101

E-mail: office@dgaspc3.ro

Website: www.dgaspc3.ro

Registratură 2

Adresa: Bulevardul 1 Decembrie 1918, nr. 12-14, sector 3, București

Telefon: 0372.126.100, 021.341.07.13

Fax: 0372.126.101

E-mail: office@dgaspc3.ro

Website: www.dgaspc3.ro

Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Sector 4

Adresa: Bd. Metalurgiei, nr. 12-18 (Grand Arena), sector 4, București

Telefon: 0372.715.100, 0372.715.101, 0372.715.103

Fax: 0372.715.105

E-mail: contact@dgaspc4.ro

Website: <https://dgaspc4.ro/>

Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Sector 5

Adresa: Str. Fabrica de Chibrituri, nr. 9-11, sector 5, București

Telefon: 021.310.17.31

E-mail: office@dgaspc5.ro

Website: www.dgaspc5.ro

Registratură

Telefon: 0314.336.424 interior 4141, 4142

E-mail: registratura@dgaspc5.ro

Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Sector 6

Adresa: Str. Cernișoara, nr. 38-40 (zona Piața Gorjului), sector 6, București

Telefon/Fax: 0217457237; 0217456229; 0376203319

E-mail: office@dgaspc6.com

Website: www.protectiacopilului6.ro; www.asistentasociala6.ro; www.dgaspc6.ro

JUDECĂTORII

JUDECĂTORIA SECTORULUI 1

Str. Danielopol Gheorghe, nr. 2-4, sector 4, București, Telefon: 021.318.77.01,

E-mail: jud-sector1@just.ro

JUDECĂTORIA SECTORULUI 2

Bd. Unirii, nr. 37, sector 3, București, Telefon: 021.408.36.00,

E-mail: jud-sector2@just.ro

JUDECĂTORIA SECTORULUI 3

Str. Ilfov, nr. 6, sector 3, București, Telefon: 021.313.29.90,

E-mail: jud-sector3@just.ro

JUDECĂTORIA SECTORULUI 4

Str. Danielopol Gheorghe, nr. 2-4, sector 4, București, Telefon: 021.318.77.01,

E-mail: jud-sector4@just.ro

JUDECĂTORIA SECTORULUI 5

Str. Splaiul Independenței, nr. 5, sector 4, București, Telefon: 021.319.51.80,

E-mail: jud-sector5@just.ro

JUDECĂTORIA SECTORULUI 6

Str. Știrbei-Voda, nr. 15, București, Telefon: 021.637.23.18,

E-mail: jud-sector6@just.ro

Biroul Politici și Strategii pentru Diaspora
PRIMĂRIA MUNICIPIULUI BUCUREȘTI

